

8.3.2017

STM/425/2017

Valtiovarainministeriö
Kirjaamo

ilkka.harju@vm.fi
mia.aronen@vm.fi

Viite: Lausuntopyyntö VM056:00/2014, 27.1.2017

Asia: Joukkolainamarkkinoiden sääntelyn kehittämisehdotukset

Valtiovarainministeriö on viitekohdassa mainitulla lausuntopyynnöllään pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriön lausuntoa asiakohdassa mainituista joukkolainamarkkinoiden sääntelyä koskevista kehittämisehdotuksista. Lausuntonaan ministeriö esittää seuraavaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön näkemys on, että vakuutusyhtiöille ja muille vakuutus toimialan yrityksille sallittu toiminta tulee määritellä vakuutustoimialaa koskevassa lainsäädännössä. Vakuutusyhteisölle sallittua toimintaa ei tule laajentaa muun lainsäädännön kautta. Edellä sanotun johdosta joukkorahoituslain 1 §:n muutosta, jolla vakuutusyhtiölle mahdollistettaisiin joukkorahoituksen välittäminen, ei tule tehdä, vaan vakuutusyhtiölain (VYL) tulisi olla jatkossakin se laki, jossa säädettäisiin vakuutusyhtiölle sallitusta toiminnasta. Samasta syystä vakuutusyhtiön oikeudesta toimia joukkolainahaltijoiden edustajana tulisi siten säätää vakuutusyhtiölaissa eikä laissa joukkolainahaltijoiden edustajasta.

Niiltä osin kun kyse on vakuutusyhtiön liitännäistoiminnasta, ministeriö hyväksyy sen, että markkinointia toisen yhtiön lukuun, josta säädetään vakuutusyhtiölain 2 luvun 16 §:ssä, voidaan laajentaa toimintoihin, jotka koskevat joukkolainanhaltijoiden edustamista taikka joukkorahoituksen välittämistä. Vakuutusyhtiö voisi siten jatkossa toimia joukkorahoitusta väittävän yrityksen edustajana sekä markkinoida ja myydä tällaisen toimijan tarjoamia palveluja ja tuotteita asiakkaille. Kun vakuutusyhtiö tällaiseen toimintaan ryhtyy, sen tulee olla vastuussa markkinoinnissa annettavien tietojen ja menettelytapasäännösten asianmukaisuudesta ja on luonnollisesti vastuussa hyvän markkinointitavan vastaisista menettelyistä aiheutuvista vahingoista, vähintään vastaavasti kuin muut yhteisöt, jotka vastaavaa markkinointitoimintaa harjoittavat. Vakuutusyhtiölain 2 luvun 16 §:ää ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöihin, eikä työeläkevakuutusyhtiölakia ole perusteltua muuttaa.

Lausuntoyhteenvedon perusteella on ymmärrettävä, että yrityssaneerauslakia ei tässä vaiheessa ole tarkoitus muuttaa, vaan muutostarpeet kartoitettaisiin osana yrityssaneerauslain (YSL) laajempaa tarkastelua. Arvopaperimarkkinalain (AML) tulisi loogisesti koskea kaikkia sen soveltamispiirissä olevia yhteisöjä tasapuolisesti. Kun YSL ei koske vakuutusyhtiöitä tai luottolaitoksia, ehdotettu AML 8:6 c § vaikuttaisi johtavan tilanteeseen, jossa säännös koskisi kaikkia muita listayhtiöitä ja listattujen joukkolainojen liikkeellelaskijoita kuin vakuutusyhtiöitä ja luottolaitoksia, joihin YSL ei sovelleta. Ehdotuksesta, mikäli se toteutetaan, vaikuttaisi siten seuraavan se, että eri yrityskategorioihin kuuluvia joukkolainojen liikkeellelaskijoita kohdeltaisiin eri tavalla. Lisäksi säännöksen sijoittaminen vain AML eikä YSL loisi rajanvedon sen välille, onko kyse listattu vai listaamaton joukkolainana.

Rahoitustoimialan yritysten osalta yrityssaneerausta koskeva aihe on ajankohtainen, koska Euroopan komissio on valmistellut direktiiviehdotukset, jotka koskisivat muun muassa luottolaitosten yrityssaneerausta ”recovery and resolution plans”, ja on mahdollista, että myös vakuutusyritysten säännöksiä tullaan tarkastelemaan uudelleen. Vakuutusyhtiöitä koskevin osin, kysymystä voidaan myös vaihtoehtoisesti tarkastella uudelleen samassa yhteydessä kuin luottolaitosten yrityssaneerausta koskevia säännöksiä tarkistetaan, ottaen huomioon vakuutusyhtiön asema osana rahoitus- ja vakuutusryhmittymää.

Vakuutusyhtiölakiin sisällytettäväksi ehdotettu uusi 6 luvun 12 a §, joka vastaisi asiassisällöltään YSL ehdotettua 44 §:n uutta 5 momenttia, ei tässä vaiheessa ole hyväksyttävissä, jos kysymys olisi siitä, että säännös koskisi vakuutusyhtiön liikkeelle laskemaa joukkovelkakirjalainaa ja sen myötä vakuutusyhtiön saneerausmenettelyä. Ensinnäkin säännös on yhteen sovitettava vakuutusyhtiölain 15 luvun säännöksiin, joissa rajataan vakuutusyhtiön luoton ottoa ja vakuuden antamista. Vakuutusyhtiölain nykyisten luotonottoa koskevien rajoitteiden takia, vakuutusyhtiö ei lähtökohtaisesti voisi laskea liikkeelle joukkolainaa muutoin kuin tapauksessa, jossa joukkolainana olisi pääomalaina. Toiseksi säännöksessä on tarkasteltava myös keskinäisten vakuutusyhtiöiden asemaa. Vakuutusyhtiöiden osalta on huomioitava myös se, että vakuutusyhtiöiden osakkeiden hankintaa koskee omistajakontrollisäännökset (VYL 4 luvun 5 ja 6 §). Vakuutusyhtiö ei voi antaa rahallainaa siihen tarkoitukseen, että ulkopuolinen voi hankkia yhtiön tai sen emoyhtiön osakkeita (VYL 16:11).

Kun ehdotetun VYL 6:12a säännöksen tarkoituksena on säännellä tilanteita, joissa kyse on vakuutusyhtiön sijoituksista muun toimialan yritykseen liikkeelle laskemiin listattuihin joukkolainoihin, säännösten sijoittamista vakuutusyhtiölakiin voidaan pitää ongelmallisena ensinnäkin siitä syystä, että vakuutusyhtiölakia sovelletaan lähtökohtaisesti vakuutusyhtiöön ja sen konserniin. Kun kyse on muilla toimialoilla toimivien yritysten toiminnasta, vakuutusyhtiölakia ei sovelleta. Toiseksi säännös on ongelmallinen siitä syystä, että säännöksen soveltaminen riippuisi siitä, onko vakuutusyhtiö sijoittanut kyseisen kohdeyrityksen joukkovelkakirjalainoihin vai ei. Säännöksen soveltamisen kannalta ei vaikuta perustellulta, että saneerausmenettely määräytyisi sen mukaan, mikä yritys olisi sijoittanut joukkovelkakirjoihin. Tämä olisi myös mahdollisesti ristiriidassa sen kanssa, että sijoittajia on kohdeltava tasapuolisesti. Vaikka tasapuolista kohtelua koskevaa problematiikkaa pyrittäisiin välttämään sijoittamalla samansisäl-

töisiä säännöksiä useaan eri lakiin, olisi tämä ristiriidassa sen keskeisen lainsäädäntöperiaatteen kanssa, että täsmälleen samasta asiasta ei tulisi säätää eri laeissa.

Kansliapäällikkö

Päivi Sillanaukee

Vakuutusylitarkastaja

Tom Strandström

LIITTEET

ei liitteitä

JAKELU

VM

TIEDOKSI

